

Ette Maria Valori

Szűz Mária

és a Szíve

Szalézi Művek, Rákospalota

Lelkiélet kis könyvei.

3. **Aranykönyv**
vagyis az alázatosság gyakorlása
Ára 60 fillér.

- 4 **Szalézi Szent Ferenc Szíve**
Ára 60 fillér.

5. **Másfélezeréves igék**
Szemelvények Szent Ágoston beszédeiből
Ára 60 fillér.

6. Székely László
Énekek éneke
Ára 50 fillér.

7. **Igy imádkozzatok**
Ára 1 pengő.

SZŰZ MÁRIA ÉS A SZIVE

LELKIÉLET KIS KÖNYVEI

XV.

Etre Maria Valori

Szűz Mária és a Szíve

SZALÉZI MŰVEK,
RÁKOSPALOTA.

ETRE MARIA VALORI

**SZŰZ MÁRIA ÉS A
SZIVE**

OLVASMÁNYOK

Olaszból fordította

GERELY JOLÁN

SZALÉZI MŰVEK,
RÁKOSPALOTA.

Nihil obstat. *Carolus Szitkey* censor
dioecesanus. 1529/1935. Imprimatur Vacii,
die 8-a Aprilis 1935. † *Stephanus*, epis-
copus Vaciensis.

Don Bosco Nyomda, Rákospalota.

Szűz Mária kiválasztottsága.

„Mikor az eget fölállította már ott voltam... és gyönyörködtem nap-nap után, színe előtt játszadoztam mindenkor, játszadoztam a földje kekségén”.

(Példab. 8. 27, 30.)

A Mindenható gyönyörúsége, a Kaosz mérhetetlensége fölött lebegő gyermeki mosoly . . . az isteni értelem édes titka, Szűz Mária!

Vajjon nem azért gondolt-e ki téged a Mindenható, hogy míg határai közé szorítja a tengert és megveti a föld alapjait, gyönyörködhessék a te tiszta örömedben? Nem kellett-e szükségképpen ott lenned hatalmas kezének munkája közben? Nem érted volt-e mindaz, ami tör-

ténendő volt; nem a te kimeríthetetlen boldogságodat szolgálta-e minden, hogy úrnője lehess a teremtett dolgoknak és az Ő teremtetlen szeretetének?

Mi célja lett volna a mindenségnek a te csodáló tekinteted nélkül, a te szíved hűséges dobogása nélkül? Ott látott Ő téged kezdettől fogva, mennyei tudása tiszta ragyogásában.

De nemcsak akkor voltál jelen, mikor meghatározta az egek rendjét, hanem akkor is, mikor isteni haragja kiűzte az Édenből az első bűnösöket. Azon a rettenetes napon a reádgondolásban pihent meg tetszésével az Örökkévaló; benned, aki más voltál, mint ők és helyükben nem buktál volna el. Az isteni szózat életre hívta sátánt tipró lábadat, életre hívott téged, az Ő Egyszülöttének anyját, Teremtőd megboszulóját, az elbukott emberi természet helyreállítóját.

Hogyan gondolhattál volna te, a

teremtény, ilyen fönséges rendeltetésre? Egyedül csak Ő tehetett téged méltóvá arra, kegyelmes szeretetével; és így lett. De bárha Ő teremtette lelkedet olyan gyönyörűséges tükörnek, mely képes a maga teljességében befogadni világosságát, viszont te voltál az, aki lelked szeretetének teljességével fogadtad ezt a világosságot és a te műved volt, hogy ez a tükör nem homályosodott el soha.

Isten bájos gyermeke te, aki az Ő gyönyörűségére jelen vagy minden munkájában, te hatalmas küzdő, a gonosz legyőzője, a választottak csillagokkal koronázott királynője; olyan diadém hordozója, aminőt nem viselhet senki más soha; azok nevében, akik mélyen alattad állnak ugyan, de gyermekeiddé lettek, könyörgünk — arra a szeretetre hivatkozva, mellyel Isten viseltetik irántad — eszközöld ki számunkra azt a könyörületet, melyet semmi más módon nem tudunk kiérdemelni.

A szeplőtelen fogantatás.

„Ti mind, kik félitek az Istent, jertek, halljátok, elbeszélem, mily nagy dolgokat cselekedett velem". (Zsolt. 65, 16.)

Az a láthatatlan, rút folt, mely minden halandó teremtmény lelkét beszennyezi mindjárt az első pillanatban, amikor megkezdí létét anyja méhében, Szűz Mária lelkét nem érintette soha.

Bárha fogantatása olyan volt, mint minden más emberi lényé, épúgy halandó szülőktől születvén, mint bármelyikünk, egyben különbözött tőlünk; abban, hogy arra a magas istenanyai méltóságra való tekintettel, melyre hivatva volt, a Mindenható keze fölfüggesztette az áteredő bűn általános törvényét, hogy annak következménye ezen a kiválasztott lelken ne érvényesüljön.

Szűz Mária teljesen tisztán kezdte meg létét édesanyjának, Annának

méhében, mint ahogy Éva tisztán került ki Isten kezéből.

Ezzel indította meg az Úr azoknak a páratlan kiváltságoknak a sorozatát, melyekkel elárasztotta azt, akinek az anya és a munkatárs szerepét szánta a megváltás művében. Így távolította el Szűz Mária lelkéből mindenkorra az igazi szeretet ellenségét, az érzéki kívánságot, mely arra ösztönzi az Ádám bűnétől megrontott emberi természetet, hogy a múlt időben, múltó gyönyöröket keressen.

Mindebből Szűz Máriában semmi sem volt. Kiváltsága azonnal egyesítette őt Istennel; semmiféle korlát sem állt köztük, könnyű volt megérteniök egymást. Szűz Máriát semmi sem unszolta arra, hogy boldogságát az érzékek útján keresse; zavartalan tisztaságában csak arról a boldogságról álmodozott, mely Istenében található; értelme felfogta ezt a nagy adományt s akarata szabadon élvezhette azt.

Ki tudná Szűz Mária lelkének szépségét még csak elképzelni is!

Ha már olyan gyönyörködtető látvány a gyermek, aki ártatlan ugyan, de nem mentes Ádám vétkétől, milyen elragadó lehetett ennek a kivételes teremtménynek a látása és milyen boldogító a vele való érintkezés?

A szeplőtelen fogantatást egy fehérbe öltözött, csillagokkal koronázott fiatal nő képében ábrázolják, amint két kezét imára emeli, kicsiny lába pedig a kígyót tiporja el. De milyen homályos kép ez a valósághoz képest!

Add meg ó Mária, sóvárgó lelkünknek, hogy valamikor majd olyannak láthassunk, amilyen valóban voltál és amilyen vagy, hogy gyönyörködhessünk benned és a menyországban, mely a te segítségeddel nyílt meg számunkra, valamint abban a sok kincsben, amit magaddal hordozol és mindabban, ami ma még — sajnos — mind-mind titok előttünk.

Szűz Mária születése.

Szűz Mária a Palesztinában fekvő Galilea tartomány Názáret nevű városában született. A Jordán folyó, amelynek egyik kiáradása a Tiberiás-tó hatalmas tükrét alkotja, keresztül-kasul járja egész Galileát vízzel frissítve, termékenyítve s Szűz Mária idejében a világ kertjévé varázsolvá azt.

Szent Jeromos szerint maga a Názáret név is virágot jelent.

És valóban, a Názáretet környező mosolygó halmokat a virágok gazdag bősége borítja, amely tavasz idején a színek csodálatos harmóniájával árasztja el a városkát.

Ebben a bájos kis fészekben született a Megváltó Anyja, egy jámbor hagyomány szerint a római időszámítás 733. évében, szeptember 8-ának szombati napra virradó hajnalán. Mint szegény szülők gyermeke jött a világra, egy egyszerű házacskában, amely semmivel sem

volt külön, mint a názáretiek dísztelen lakóházai általában. Joákim és Anna királyi és papi ágból származtak, de családjuk egykori dicsősége aláhanyatlott. Szent Joákim ösei között ott találjuk Dávidot is, az Isten előtt kedves költő és pásztor királyt. Szent Anna nevében jóslatszerű értelem rejtőzik, mert arámi nyelven kegyelmet jelent.

Joákim és Anna egész életükben mindig hűségesen betartották a törvényt s állandóan gondolataikban hordozták Istent. Jól ismerték a szent könyveket, elmélkedtek a próféták jövendölései fölött, járatosak voltak Isten dolgaiban és figyeltek az Ő jeleire. Sőt egy belső fény-sugár, utat törve magának a titok sötétségében, olyan szeretetre gyullasztotta szívüket a várt Messiás iránt, amilyen nem ébredt addig Izrael más fiaiban még soha.

Házasságuk hosszú időn át gyümölcstelen maradt. A templomban már el sem fogadták az öreg pár

szokásos áldozati adományait; úgy tekintették őket, mint egy terméketlen fa fölösleges hajtásait. Öregségüknek, magukraahagyatottságuknak és megvetettségüknek vigasztalanságában már régen kihalhatott szívből a hit és a szeretet. De nem. Az elhagyatott házban Isten szeretete tovább égett minden emberi megaláztatás fölött, értékben a vértanusággal vetélkedve, ünnepélyességben az égő áldozatig emelkedve.

A két öreg ráncos arcán mélyre szántották már a barázdákat a könnyek, mikor megjött Szűz Mária, a lemondás és az ima virágos hajtása. Születésének idején Joákim és Anna, lelküknek állandó felajánlása útján olyan fokára emelkedtek már, hogy semminemű földi ragaszkodásra nem voltak többé képesek. Így Szűz Máriában sem tudtak mást látni, mint az ég küldöttét.

Mint ilyent helyezték őt az oly sokáig elhanyagolt bölcsöbe s így váltak Szűz Mária első tisztelőivé.

Joákim és Anna jövőbe sejtő lelke megérezte, hogy teljesedőben van a nagy ígéret, melyet Isten tett a választott népnek s hogy közeledik a világ üdvössége.

Szűz Mária neve.

„És a szűznek neve Mária volt“. (Luk. 1, 27.)

Az evangélistáktól tudjuk, hogy Jézus Anyjának Mária volt a neve. Szent Joákim és Szent Anna adták leánykájuknak ezt a nevet: *Mária*. Dallamos, kedves, bájos név, kedvelt és általános a zsidó nép asszonyainál.

Az evangéliumok gyakran megismétlik ezt a drága nevet. Bizonyára a Szentlélek sugallatára, hogy az emberek így megismerjék és jól emlékezetükbe véssék. Általános szokás volt a zsidóknál, hogy jelentőségteljes neveket adtak gyermekeiknek, mert járatosak lévén a Szent-

írásban, tudták, hogy Isten is így cselekszik, jellegüknek, küldetésüknek és különös erényüknek megfelelő néven nevezte angyalait és választottait.

Mihály . . . Isten ereje; Izrael . . . Istennel erős; János . . . a kegyelem fia . . .

Ezért úgy akarta a Mindenható, hogy Anyjának a neve se legyen jelentőség nélkül való. A Mária név szíriai nyelven *úrnőt* jelent, a héberben pedig két értelme is van: a *keserű* fogalmát és a *tenger csillagát* fejezi ki.

És nem foglalja-e magában ez a három kifejezés Szűz Mária egész életét? Úrnő, keserű, tenger csillaga.

Ugyan ki viselhetné nála jogosabban az Úrnő nevet? Mint Isten és az emberek anyja, a világegyetem királynője.

És kire illenék jobban a keserű név? Egy kínzó jövődőlés várakozásában élve már kora ifjúságától

fogva, majd pedig mint a legrette-
netesebb tragédia áldozata!

És kit illetve meg inkább a ten-
ger csillaga elnevezés? Olyan félel-
metes a tenger, mikor a viharos
hullámokra leszáll az éj és a hajós
tekintete nem talál egyetlen pontot
sem, ahol reménysége kiköthetne.
De amint a sötét fellegeket egy csil-
lag fénye hasítja át, az ismét eszébe
juttatja az eget és szívébe új erő
költözik.

Így menti meg Szűz Mária nevé-
nek bizalomteli hívása azt, aki az
élet viharos tengerén hajózik és azt
is, aki már a halál kapujához köze-
ledik. Szűz Máriával élni annyi, mint
biztos segítséggel rendelkezni; Szűz
Máriával meghalni annyi, mint üd-
vözülni.

Ó Mária, ébressz a szívünkben
szeretetet irántad és tedd, hogy vala-
mennyien érezzük határtalanul nagy
anyai segítségedet, szegény halandó
életünk viharos tengerén.

Szűz Mária bemutatása a templomban.

Szent Joákim és Szent Anna nagy belső világossággal érezték, hogy Mária Isten választotta. Ezért szívük sohasem tudott megállapodni ebben a drága lényben anélkül, hogy tőle azonnal Istenhez ne emelkedett volna. Az önző, teljesen emberi öröm soha egy pillanatra sem érintette lelküket, még olyankor sem, mikor a gyermek növekedésére, ifjúságára gondoltak, amelytől pedig könnyebbéget és vigaszt remélhettek volna a maguk számára. Az Urat szerették benne és őt az Úrban.

Titokzatos születéséről, mely váratlan és szinte hihetetlen ajándékként hullott öreg ölkükbe, gyakran beszéltek a kis Máriának. És ő, a mennyei dolgok fogadására mindig készséges lélekkel, hamar és jól föl fogta azt. Idejében megszokta, hogy míg piciny lába a földet érinti, értelmét és szívét a magasba irányítsa. A külsőre törékeny, gyöngé gyer-

mek tudta, hogy Teremtője számára született. Tudta, hogy szülei a templomba szánták s tudta azt is, hogy a templom annak a nagy és jószágos Istennek a háza, aki egészen sajátosan atyai tekintettel kíséri az Ő népét. Ki tudja, hányszor tört ki Szűz Máriából az öröm, mikor elgondolkozva hallgatta anyja elbeszélését azokról a csodálatos dolgokról, melyeket Isten művelt választottjai érdekében? És hányszor ébredt fel kicsiny szívében az epedő vágyakozás, hogy ő is megismerhesse ezeket a csodákat s hogy ő is érezhesse és láthassa a pátriárkák, hősök és erős asszonyok hatalmas Istenét!

A világi dolgoktól való illetén elszakadásban növekedvén, Szűz Mária nem hogy félt volna attól a naptól, amelyen át kell majd lépnie a templom küszöbét, hanem inkább égő vágyakozással gondolt rá.

Emberi lélek még sohasem szeretne ennyi hévvel és ennyi tisztasággal a Magasságbelit! És vajjon a

földön élt összes látható és láthatatlan teremtmények között kiben lelhetne volna nagyobb tetszését az Úr, mint ebben a három esztendősen piciny leánykában, aki csupán csak az Ő szeretetéből élt?

A várva-várt nap elérkeztével Joákim és Anna, az áldozat magasztosságától áthatott lélekkel kísérték Máriát a templomba s odaállították őt az örök dolgok felé vezető, láthatatlan utat jelképező lépcső legalsó fokára. Még egy üdvözlés, még egy csók a drága gyermek homlokára és talán egy-egy könnycsepp is a magukra maradt öregek szemében!

Szűz Mária ajkán szelíd mosoly, derűs Istenhozzád, mintha csak azt mondaná: Nem hagylak el benneteket, Istenhez megyek; Benne szeressük egymást.

A piciny lábacsókák szinte fölrepülnek a magas lépcsőn és Mária ruhájának fehérsége, mint egy sugárzó, tiszta fénykéve villan meg a templom komor kapujában.

A szűzesség fogadalma.

Szűz Mária minden földi érzelemtől, még a legjobbtól és legszentebbtől is mentesen kezdte meg életét a templomban. Ősi hagyományok szerint valószínű, hogy Anna próféta-asszonyra, az Azer törzsből való Fanuel leányára bízták, aki Máriával együtt több más leánykának is gondját viselte, Istenre irányuló gondolatokkal foglalkoztatva s a Szentírás ismeretére és kézimunkára tanítgatva őket.

Szűz Mária lelke termékeny talaj volt, mely minden emberi segítség nélkül is képes lett volna megteremni a legkiválóbb erények gyümölcseit, sőt még másoknak is tudott volna juttatni belőlük. De azért a templomban a legnagyobb szeretetreméltósággal alkalmazkodott a megkívánt külsőségekhez, a viselkedést szabályozó fegyelemhez és azokhoz a tanításokhoz, melyek hozzátartoz-

tak a zsidó leányok tökéletes kiképzéséhez.

Csupán egy pontban nem követte Szűz Mária népének szokásait és pedig abban, hogy szüzességet fogadott, ami teljességgel ellentétben állott a korabeli ifjúságnak és nemzetének a felfogásával. Hiszen minden szűz lelkében ott mosolygott a gyönyörű reménység, hátha éppen ő lehet az Írásban megígért Messiás anyja.

Vajjon miért tett Mária szüzességi fogadalmat? Vannak, akik úgy vélik, hogy alázatosságból tette, ezzel kizárva lelkéből még a reménységet is, hogy valaha a Váravárt anyja lehessen s eltávolítva abból minden emberi dicsőségre irányuló gondolatot. De elképzelhető-e, hogy az isteni dolgokban olyan világosan látó Mária megállapodott volna ennél a gondolatnál és föltételezte volna, hogy izrael Szentje úgy jön a világra, mint bármely más halandó?

Nem, Szűz Mária egy pillanatig

sem foglalkozott ezzel a gondolattal. Isteni ösztönzésre cselekedett: a szüzesség fogadalmát egyszerűen és egyesegyedül csak az ég sugallatára tette le. És ez a fogadalom bizonyítja legszebben, milyen messzire juthatott már akkor az Istennel való egyesülésben, ha, mint egy olyan nép leánya, melynek jelszava volt: — házasság vagy halál — fel tudta fogni egy ilyen sugallat értékét.

Ő ehelyett inkább, — ha talán öntudatlanul is — a mi szegény ember nemünk megújulása után sóvárgott; szinte már akkor méltóvá vált ez az alázatos gyermekleány az élők anyja nevére, mikor a népét körül fogó ködös homály közepette szükségét érezte, hogy lemondjon a test szerint való anyaságról.

Az eljegyzés.

Szent Epifánius szerint Szűz Mária még a templomban való tartózkodása idején elvesztette szüleit. Szent

Joakim és Szent Anna, miután betöltötték fönséges hivatásukat és a világra hozták a Megváltó anyját, fájdalmas és hűséges szeretetük gyümölcsét fenntartás nélkül Istennek szentelték, majd pedig az igazak halálával elszenderültek. Előbb azonban még látomásban örvendhettek a Messiásnak, aki test szerint az ő hajtásukból ered, s akinek érkezését sejtésszerűen már régen közeledni érezték.

Szűz Mária tehát árván maradt, megfosztva a számkivetés e földjén szülei látásától, de azért nem nélkülözve szeretetüket Istenben.

Ám azért ezeknek a nagyszerű embereknek az eltűnése, akik először beszéltek neki Istenről, valamint arra a rejtett és magasztos áldozatra való emlékezés, melyet csöndben, tőle távol vittek végbe életükben úgy, mint halálukban, mégis összeszorította a jövő Istenanya szívét és olyan szorongással töltötte el, aminőt aznapig talán sohasem

ismert. És lelke ekkor bizonyára még közelebb repült ahhoz az örökkévaló Szülőhöz, akinek mindenhatósága oltalmazta már legzsengőbb gyermekségétől fogva.

Magáramaradottsága arra indította gondozóit, hogy férjéről gondoskodjanak számára. A zsidó nép nem ismert olyan szüzeket, akik egész életüket a templomban éltek volna le és senkisem vonhatta ki magát büntetlenül a törvény alól, mely valamennyi zsidó leányt férjhezmenésre kötelezte.

De a Szentlélek eligazított mindent. Ő, aki a fogadalmat sugallta Szűz Máriának, belső megvilágítás útján úgy vezette a sorsát intéző igaz lelkeket, hogy azok Józsefet válasszák számára férjül. És századokról századokra száll a legenda a vesszőről, mely a halhatatlan szűz kezére pályázó ifjak csupasz vesszői között csodálatosképpen kivirágzott, lilomot — a tisztaság jelképét — hajtva József kezében.

Szűz Mária pedig, akinek természetfölötti és szent volt minden cselekedete, ellenkezés nélkül elfogadta ezt az összeköttetést, nyugodt biztonsággal, az isteni mindenhatóságra való ráhagyatkozással és csodáinak azzal a szeretetével tette ezt, mely mint egy szilárd gránitoszlop támasztotta alá erős szívének épületét.

Az élettárs.

Szűz Mária Józsefben testvérlélekre talált. Alighogy közelebb került hozzá, megértette, miképpen jött Isten — akinek mindig hűséges szolgálója volt — ezúttal az ő alázatos és szerető teremtménye szolgálatára.

Milyen nagy örömet jelenthetett neki, mikor megismerhette József lelkét. Talán nem is volt olyan idős, mint ahogyan ábrázolni szokták, legfeljebb valamivel idősebb Szűz Máriánál. Valószínű, hogy jegyeséhez hasonlóan ő is járatos volt a meny-

nyei dolgok ismeretében. Ez a találkozás és ez a kölcsönös megértés a halhatatlan élet gyönyörű megnyilatkozása lehetett mindkettőjük számára.

József, akiben határtalan bizalom ébredt Szűz Mária iránt, talán közölte vele ifjú éveinek nagy titkát: élete teljes felajánlását Istennek. És válaszul hasonló felajánlásról tett vallomást az, akit társul vett maga mellé az életre. És ekkor együttesen és örökre megújították fogadalmukat.

Olyasvalamit kísérelt meg ezzel ez a két egymásnak rendelt lélek, amivel később a keresztények próbálkozhattak Jézusnak arra az ígéretére gondolva, hogy: „ahol ketten összejönnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.”

Szűz Mária és József akkor még nem ismerték Isten tervét, de az Úr Lelke olyan hathatósan munkálkodott bennük, hogy alig bírták el a lelküket betöltő boldogságot.

Ime az emberiség megváltásának

szent hajnala! Isten felkészül, hogy testet öltjön ebben a szűzben és hogy megpihenjen ennek az igaz férfiónak a karjában; az Egyház alakulóban van és az örökkévalóság felfedni készül az időben titkait. Nagy dolgok tanúi lesztek, ó én szeretteim, — így szólhatott egy égi hang Szűz Máriához és Józsefhez — ha egészen át tudjátok adni magatokat nekem! És ez a két egyszerű szív a szeretet önátadásával válaszolta: Jöjj és rendelkezéssel velünk, készen állunk, ó Uram!

Az isteni szeretetnek ilyen elragadtatása töltötte be a halhatatlan jegyesek szívét, mikor megkötötték házasságukat, mellyel egybekapcsolták életüket. Így egyesülnek a csillagok a világűrben, nem a testükkel, hanem a fényükkel és így fonódnak egybe a pálmák, nem gyökerükkel, hanem a koronájukkal.

Isten Anyja.

A Mindenható tervei, Mária szüzességének szent kincse és a Józseffel kötött tiszta házasság fátyola mögé rejtve, megvalósulásukhoz közeledtek.

Útött az Ige megtestesülésének órája; a föld felkészült, hogy a legnagyobb és legédesebb titok szemlélője legyen.

Tavaszkor kezdetén, — a római időszámítás szerint kb. 753-ban — egy csöndes szürkületkor ismerte meg Szűz Mária Gábor arkangyal ajkáról az Örökkévaló titkát; akkor értesült a csodajelekről, melyeket a Legfölségesebb készült adni saját dicsőségére és az ember iránt való szeretetének bizonyására. Szűz Mária elsőnek tudta meg azt, ami utána századokról századokra, az idők végéig a jámbor lelkek kimondhatatlan boldogsága lesz: Isten emberré lett Fiának megjelenését a földön.

Az angyal ajkáról elhangzott di-

cséret zavarba ejti Szűz Mária alázatosságát s okossága a mennyei híradás megfontolására készíti. De a pillanatnyi meglepetés elmúltával, ó, milyen gyorsan, milyen tétovázás nélkül egyezik bele a Legfölségesebb akaratába! Milyen odaadással kapcsolódik bele Isten terveibe s milyen boldog, hogy ennek a csodás fénynek a megvilágításában láthatja, amit eddig csak homályosan sejtett: a várvavárt isteni bocsánatot az ember számára, ennek a bocsánatnak a bizonyosságát és isteni kivitelét, valamint azt a váratlan szerepet, melyet neki kell betöltenie ennek a bocsánatnak a megvalósulásában, abban az isteni ölelésben, melyben a Teremtő részesíti teremtményeit... Isten az ő Fia; ő Isten anyja; az emberiség újjászületése ebben a Fiúban!

Szűz Mária lelke, szeretni vágyásának egész mérhetetlenségével, ebben az áldott mondatban ömlik ki:
— *Legyen nekem a Te igéd szerint!*

— És ettől a pillanattól fogva Szűz Mária valóban a Megváltó anyja, mert Isten Fia, aki egylényegű az Atyával, mint egy isteni mag, testet alkotott magának az ő tiszta véreből; értelmes lélektől áthatott testet.

Szűz Mária tehát valóban Isten Anyja; ez az ő legszabatosabb elnevezése; a legmegfelelőbb ahhoz, ami lett és ami ma és mindig.

Az Istenembernek, aki tőle születik, talán hasonló lesz a hajszíne és a szeme az övéhez; a tekintete, a vonásai, a mozdulatai talán majd reá emlékeztetnek.

Megtestesülés . . . Megfejthetetlen és mindennél édesebb titok! . . . Mintha egy homályos tükör a mi Urunk és Istenünk szeretetreméltó mindenhatóságát sugározná reánk.

Sietve tett látogatás a hegyekben.

„Mária pedig ama napokban elindult és elment sietve a hegyvidékre, Júdának egy városába”. (Luk. 1, 39.)

Szűz Mária szívében a nagy újsággal, újra meg újra elismételgette magában az angyal szavait s vágyott viszontlátni rokonát, kiről a menyei hírnök szólt neki. Szükségét érezte, hogy állandóan az ő Istene csodáinak a levegőjét szívja, hogy abban éljen.

Bizonyosra vehetjük, hogy Erzsébet áldott állapota Józsefnek is tudomására jutott, mert nem tehető fel, hogy a fiatalasszony férje beleegyezése nélkül indult volna ilyen nagy útra. Másrészt azonban nem valószínű, hogy Szűz Mária, aki olyan hőiesen őrizte a megtestesülés titkát, elárult volna bármit is azokból a titokzatos dolgokból, amiket Gábor arkangyaltól tudott.

Szűz Mária tehát József beleegyezésével elindult Júda hegyvidékére, melyben Zakariás és Erzsébet lakott. Egy hagyomány azt tartja, hogy ez a városka *Ain-Karim* — héberül *Karem* — volt, ahol mindmáig különös ünnepélyességgel ülik meg a Keresztelő Szent János ünnepét. A húsvét közeledtével sok karaván vonult Jeruzsálem felé, a Szűz tehát ezek egyikéhez csatlakozva ment a hegyek közé éspedig, amint Szent Lukács mondja: *sietve* ment.

Milyen jól írja le Szent Lukács szava a Szent Szüzet! Szinte magunk előtt látjuk őt, amint a szeretettől hajtva, szerényen fátyolába burkolózva megy és sóvárogva várja a pillanatot, melyben együtt örvendezhet drága rokonával, kit az ő Istene meglátogatott és megvigasztalt. A szeretet siettette lépteit és túlemelte minden emberi kíváncsiságon, melyre útközben alkalma kínálkozhatott; a szeretet siettette a cél felé.

A városkába érkezve, belépett Erzsébet házába. Az Evangélium minden idők számára megörökítette ennek a két alázatos asszonynak a boldog örvendezését . . . a jövődő előhírnök ujjongását anyja méhében, a Megváltót szíve alatt hordó Szűz Mária megjelenésekor.

Az ószövetségi törvény és Izrael egész nemzetsége ujjong Jánosban és beszél Erzsébet ajkával, midőn a Szentlélek ihletésével ismétli az arkangyal szavait, újból áldottnak jelentvén ki őt az összes asszonyok között és Isten Anyjának nevezve. Majd Erzsébet fönséges és örvendező üdvözlete átolvad az Istenanya halhatatlan himnuszába s a Szűz ajkán fölcsendül az új dal, az újszövetség mosolya; a fiatal leány lelkének himnusza ez, mely a saját gyöngeségéből merít érvet, hogy azzal dicsőítse Annak a karját, aki oltalmazza és fölmagasztalja őt; a tudatos, alázatos és hálás szeretet himnusza!

Szűz Mária előtt soha senkinek az ajkáról nem szállt a magasba ilyen dal; mert ez Jézus Anyjának, tehát annak az éneke, akiben az Istenember Lelke vett lakást.

Isten Fia.

„Szülted azt, ki téged teremtett és mindenkor szűz maradsz”. (A Bold. Szűz zsolozsmájából.)

Szent Lukács evangélistától tudjuk, hogy Augusztus császár népszámlálást elrendelő parancsa következtében Máriának és Józsefnek Betlehembe kellett mennie, mert úgy szólt a rendelet, hogy mindenki származási helyén irassa be magát.

És elmondja az Evangélium, hogy Mária és József nem találtak szállást Betlehemben: régi hagyomány szerint egy állatok lakta barlangban kellett meghúzódniok.

(Ki tudja, vajjon a szelíd állatok nem hajtottak-e térdet, mikor köze-

ledni látták a Megváltó áldott terhét hordozó Szűz Máriát?)

És a hosszú utazás fáradoalmaitól ellankadt és kimerült Szűz megértette, hogy a nagy titoknak itt kell valóra válnia.

A decemberi éjszaka sötétsége mind mélyebbre szállt, mikor Szűz Mária arcát egyszerre csodálatos szépség öntötte el: mintha valami belső fény sugározna ki reá.

József elragadtatásában, imádkozva borult mellette térdre: Ó Istenem, aki Szűz Máriától, ettől a gyöngye leánytól akarsz születni és engem, gyarló és tehetetlen embert választottál ki arra, hogy örködjem fölötted, akaratodban felismerem szereteted titkát, melyet azzal készítesz az embereknek, hogy ebben az elhagyatott kunyhóban kívánsz a világra jönni. Ennek a titoknak néhány sugara már megérintette lelkemet. Ó szívem Istene, tedd, hogy ne bizonyuljak kevésnek arra, amit vársz

tőlem és adj erőt, hogy tetszésed szerint szolgálhassalak Téged . . .

A két szent zarándok lelke ezután elragadtatásba esett; nem láttak többé semmit, nem tudtak többé semmiről.

Közben pedig, mint ahogy a tetetlen napsugár áthatol a tiszta kristályon és belésugározva minden fényét, új szépségbe öltözteti azt, úgy hagyta el Jézusnak gyermekké lett isteni embersége Anyja szeplőtelen méhét. Ilyen alázatos alakban lépett a világba Az, akit az egek végtelensége nem képes befogadni.

Szűz Máriát és Józsefet mennyei kórus édes zengése ébresztette fel elragadtatásából. És ott találták a gyermeket, amint karocskáit, mintegy szeretetet kérve, feléjük nyujtotta. Szűz Mária és József lelkét ekkor a megvalósult hit és remény isteni békéje töltötte be.

Emanuel! . . . Isten velünk!

De a Szűz emlékezete mélyén megőrizte az angyal szavát: „*És Jézusnak*

hivod“. És amikor most szívére szorította a Kisdedet, először hangzott el ajkáról a név: *Jézus*. Miután pedig az égi akarat így tökéletesen beteljesült és a Gyermekek Anyja keblére tapadt, Szűz Mária nem emlékezett többé semmire: sem emberi gyengeségére, sem a fönséges hívásra, melyre kiválasztatott; teljesen elmerült szívének egyetlen, nagy elfoglaltságába: *a szeretetbe*.

Szűz Mária és a Kisded.

„Balkeze fejem alatt és
jobbja megölel engem“.
(Énekek Énekéből.)

Szűz Mária végtelenül boldog volt anyaságában; lelkének minden megmozdulása a Mindenható dicséretét zengte.

A csupán emberi anyaság őt nem elégítette volna ki, hiszen arról lemondott mindenkorra. De Isten Anyjának lenni! . . .

Látni, amint a sóvárgott és keresve-keresett Isten gyöngé és bájos alakba öltözve teljesen átadja magát szeretetének, hozzáidomul az ő aszszonyi mivoltához: az ő gyermeke és ő az Anyja!

Attól a pillanattól fogva, hogy létrejött ez a csodálatos rokonság Jézus és Mária, a teremtmény és Ura között, Szűz Mária nem tudta többé másképpen látni az életet és annak történéseit, mint Jézusával kapcsolatban.

Ő maga sem létezett többé, csupán csak Őbenne; egyetlen öröme az volt, ha Fiát felismerték, dicsőítették, magasztalták; örvendezett a jóknak, akik felismerték és szerették Őt; megsiratta azokat, akik sem fölismerni, sem szeretni nem tudták.

Teljesen átadta magát a szeretet gyönyörűségének, melynek élvezete csodálatos mértékben adatott meg neki — a létnek minden gondja közepett is, amiből pedig elég jutott — és nem félt, hogy szeretetébe ön-

zés vegyül, mer tudta, hogy a gyermeke Isten és hogy sohasem szeretheti Öt eléggé.

Így szeretett Szűz Mária vigasztalásának ama napjaiban, mikor az isteni Kised keblén csüngött és ő egészen az övé lehetett.

Vajjon, amikor karjára vette és csókjaival halmozta el, soha egy pillanatra sem feledkezett meg Istenségéről? Nem, bizonyosan nem. Ellenben, amikor teremtmény voltának minden kicsiny és nagy értékét így a maga teljességében Reá szórta, önmagát felejtette el Benne. Csak Fia Istenségének ez az állandó tudata magyarázza meg, hogy a Szentírás nem beszél meglepődéséről, mikor a pásztorok csoportosan járulnak Gyermeke bölcsőjéhez, sem pedig akkor — ami pedig még nagyobb jelentőségű — mikor a napkeleti Bölcsék rakták elébe ajándékaikat.

És csak ez az emlékezés teszi érthetővé, hogy Simeon fájdalmas jövendölésekor nem tör elő kiáltás

az ajkán, s akkor sem, mikor József közli vele, hogy Egyiptomba kell menekülniök.

Odaadása nem ismer határokat és korlátokat: alázatos, nagylelkű, erős; szívének minden dobbanása hűséges, de egyúttal világosan látó és éber; s lelke szorosán lezárt szekrényében gondosan elraktároz minden eseményt, ami Jézusra vonatkozik: íme, élénk bizonyága annak a szüntelen emlékezésnek, melyet Fia Isten-ségéről magában őriz, életének békés napjaiban.

Szűz Mária és a Fia.

Milyen sajnálatraméltók azok, akik csalódást éreznek, mikor bizonyos szigorúságot találnak Jézusban Anyjával szemben! Arról tesznek tanúságot ezzel, hogy nem elmélkedtek soha azon, milyen lehet egy Isten szeretete azon teremtménye iránt, aki mindenki másnál jobban megérti

Öt. Jézus igen jól ismerte azokat az érzelmeket, melyek Anyját Vele egyesítik. Tudta azt is, hogy a tömegnek a szemében Ő ez asszony méhének gyümölcse csupán; és ugyancsak tudta, milyen földiesek még azoknak az érzései, akiket Ő saját szívének a magaslatára akart emelni.

Ezt az isteni tudását Jézus mindenekelőtt Máriára alkalmazta, mert jól ismerte megértő, készséges és tiszta lelkét.

Ó, Máriát nem szomorította meg az az isteni kijelentés, melyben sokan bizonyos fölény megnyilatkozását látják. Ő megértette annak teljes jelentőségét, gyönyörködött a benne megnyilvánuló isteni bölcsességben és újabb támpontot talált benne arra, hogy Jézusának még bensőségesebb megértésére juthasson. Szívébe, többi kincseihez zárta ezt is: isteni Fia gyermekségének első emlékei közé.

Ki az én anyám? Kik az én test-

véreim ? — mondja egyízben a Megváltó. S rokonainak, akik Máriával együtt felkeresik, ezt mondja : *Az én anyám és rokonaim azok, kik Isten ígését hallgatják és teljesítik.* (Luk. 8, 21.)

Ha mások talán meg is ütköznek e szavakon, bizonyos, hogy Mária szívét nem szomorítják el. Mert Máriának nem fáj semmi, ami Fiának ajkáról hangzik el.

Mikor egy asszony anyján keresztül dicsőíti Öt így kiáltva : *... boldog a méh, mely Téged hordozott és az emlők, melyeket szoptál.* — Jézus így felel : — *Sőt inkább boldogok, akik Isten ígését hallgatják és megtartják.* (Luk. 11, 27—28.)

De vajjon nem gyönyörű nap lehetett-e ez a Szent Szűz számára ? Hiszen ezzel újabb dicsőítésben volt része ! Mert nem éppen ő-e az, aki mindig legodaadóbban hallgatta és teljesítette Jézus szavát ? !

Ugyanezért joggal mondhatta Szűz Mária a kánai menyegzőn a bor hiánya miatt zavarba jutott háznép-

nek: *Bármit mond nektek, tegyétek meg!* (Ján. 2, 5.) Sokkal inkább bízott Jézus iránta való szeretetében, semhogy szavain töprengett volna. Mert Szűz Mária valóban Anyja volt Jézusnak, test szerint épúgy, mint szíve szerint.

Bármit mond nektek, tegyétek meg! Gyönyörű szavak! Bennük foglaltatik ez a gondolat is: Bátran megtehetitek, miután én már tudattam Vele óhajtásomat; mert határtalan a megértés az én lelkem és az Övé között, túlhaladja az a ti emberi felfogástokat.

Szűz Mária hallgatása.

Szűz Mária az a nagyszerű asszony, aki hallgatni tudott. Ő hallgatásban fejezi ki önmagát. A hallgatás erényén keresztül nyilatkozik meg, azon át érvényesül és ragyog teljes fényében az egyénisége. Hallgatásával emelkedik a hősiességnek

arra a magaslatára, mely királynői trónjához vezet.

Mikor Gábor arkangyal megjelenik előtte, megzavarodik, de nem beszél. Inkább hallgat és gondolkodik. Az angyal szavai után megteszi jól megfontolt ellenvetését, majd megadja lelkes, készséges, de nem elhamarkodott beleegyezését: *Íme az Úr szolgáló leánya.*

Mikor Erzsébetnél tett látogatásából visszatérve, anyasága láthatóvá kezd válni s József is észreveszi, Szűz Mária hallgatása még nagyobb, még teljesebb lesz. Olyan, mint egy lepecsételt oltár egy bezárt gránittemplom belsejében, melyhez teremtetett lény közelíteni sem mer. Nem menti magát, nem védekezik; rendíthetetlenül bízik Istenben, aki ezt a hallgatást sugallta neki. Mintha férje aggodalmaira, a szigorú világi törvényekre és a társadalom ítéletére nem is gondolna; mintha minden feledésbe merülne benne azért, hogy minél tökéletesebben beleburkolóz-

hassék abba a sűrű fátyolba, melyen csak az angyalok tekintete hatolhat át.

És ajkának hallgatása beleolvad a szíve békés csendjébe. Mert képtelen volna így hallgatni, ha a lelkét képzelődés, aggodalom, ijedtség, az emlékezet bizonytalansága és az idegek feszültsége gyötörné.

Ez a hallgatás felfedi előttünk, mennyire ura volt Szűz Mária még lelke legfinomabb megrezdülésének is s mennyire erős hitének, rendíthetetlen és gyöngéd Istenszeretetének uralma alatt állott benne minden.

Amikor Jeruzsálemből jövet elvesztik Jézust, majd megtalálásakor Szűz Mária szelíd szemrehányást tesz Neki — amire felhatalmazta Fiának megszokott engedelmessége — Jézus válaszára nem felel. Hallgat — mint rendesen — mert tudja, hogy Isten szavain elmélkedni kell, nem pedig vitába szállani velük.

Emberi ésszel felfoghatatlannak látszó titkot rejtenek ezek a szavak,

de Szűz Mária járatos a mennyei dolgokban és tudja ezt.

Csak egyetlen egyszer folyik Szűz Mária ajkáról a szó, akkor, amikor magasztalja az Urat. De ezt is kedvesen, áradozás nélkül, fönséges, mérsékelt és szelíd szavakkal teszi, mintha azok lelkének legsajátosabb lényegéből bontakoznának ki.

Szűz Mária özvegysége.

Mielőtt még Jézus megkezdte volna nyilvános működését, Szűz Mária özvegyen maradt. Míg a jászolnál, a jeruzsálemi templomban, Jézus bemutatása és megtalálása napján, valamint Názáretben töltött ifjú évei alatt mindig ott találjuk Józsefet is, a kánai menyegzőn már hiányzik és nem hallunk róla a Kálváriára vezető úton és a kereszt alatt sem.

Szűz Mária, egy valószínűnek látszó hagyomány szerint, valamivel Jézus férfikorba lépése előtt vesztette el életének társát.

Milyen mélységes szeretettel szerethette Szűz Mária Józsefet! Menynyire megértette, értékelte és csodálta sajátosan nagy erényeit. Az isteni dolgokban járatos tudása olyan volt számára, mint egy nyitott könyv, melyből örömmel és élvezettel olvasható. József: milyen kedves név Isten előtt! Szűz Máriának a Mindenható által kiválasztott társa a földi életre, akinek mindig igaz úton járó léptei a magasból nyertek irányítást. Olyan hűséges az Istentől reábízott feladat betöltésében; olyan okos és nagylelkű; olyan alázatosan kicsiny és olyan csodálatosan nagy.

Mennyi drága emlék ébredhetett Szűz Mária lelkében József halálakor! Együtt szenvedtek és együtt örvendeztek Istenben; mindig együtt. Azután, hogy az angyal fölfedte József előtt a nagy titkot, Szűz Mária is elismételte előtte az isteni küldött szavait és a boldog Pátriárka Jézus Anyjának ajkáról hallotta a

megtestesülés történetét. Együtt néztek szembe a száműzetés keserűségével s nehézségeik közepett együtt találtak vigaszt az isteni Gyermekek egy-egy mosolyában, egy-egy kedveskedésében. Együtt siratták és tisztelték azoknak az ártatlan kicsinyeknek emlékét, akik tragikus halállal megmentették a Megváltó életét.

Mindennapi életüket derű hatotta át. Egymást váltotta fel abban a benső megvilágosítás és az élmény, mely Jézus látása, szavai és egyéb megnyilatkozásai nyomán alakult ki bennük. Íme a legtisztább boldogság, egy ilyen szegényes, munkás-és rejtett életben! Együtt viselték Simeon jóslatának terhét és József lelki szemei előtt bizonyára ott lebegett annak a törnek az árnyéka, melynek át kell majd járnia az általa annyira szeretett lény szívét. De ő ebben is szerette az Űristen akaratát, mint ahogy életének bármilyen körülményei között is min-

dig szerette azt. Azzal a készséggel és azzal a férfias egyszerűséggel szerette, mely egyéniségének egészen sajátos érzéke volt.

A szent család éber örének tekintete még egyszer Jézusra és Máriára tapadt, majd önmagát még egy utolsó följánlásban nekik adva, szeme lezárult e világ fénye előtt, eddig ismeretlen fájdalomban hagyva szeretteit.

Szűz Mária könnyes tekintetével végigsimogatta alázatos élettársa arcát, a munkától és az évektől meg-ráncosodott két kezét, majd eligazította testét utolsó fekvőhelyén és abban a reménységben adta át a sötét sírnak, hogy egykor dicsőségtől látja majd viszont a mennyek országában.

A Fiú és az Anya kölcsönös szeretete.

„...és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal“. (Ján. 1, 14.)

„*Láttuk az ő dicsőségét*“. — írja Szent János. Mi más jelenthetnének ezek a szavak, ha nem azt, hogy Jézus isteni személyének nem volt titka kedvelt tanítványa előtt és hogy ez viszont annyira meg volt győződve Jézus istenségéről, itt a földön élő emberi alakjában is, mint-ha csak mennyei dicsőségében látta volna Őt.

De ha már ilyen bizonyosság, ilyen boldog elragadtatás hatotta át Jánost, — aki Jézusnak csak tanítványa volt — milyen kép élhetett akkor Szűz Máriában Arról, aki testben és lélekben olyan bensőséges egyesülésben élt vele?

Igen, ő állandóan látta és élvezte imádott Fia dicsőségét; érezte azt

minden megnyilatkozásában; teljesen rabul ejtette a kegyelem és az igazság, melynek a levegőjében élt.

Ha a kegyelemnek és igazságnak csak piciny lehellete, könnyű illata érint is bennünket, szinte megmámorosodunk és úgy érezzük, mintha megújulna bennünk az élet. Pedig ezek a mi megvilágosodásaink halaványak és múlóak: milyen lehetett hát Szűz Mária élete, amely állandóan Abból töltekezett, aki maga a kegyelem és az igazság? Neki nem volt szüksége arra, hogy Jézus csodákat műveljen, — azok a tömegnek szóltak, — nem neki. Az ő számára elég volt, ha megpihenhetett rajta a szeme, ha hallhatta hangját, emlékezetébe idézhette pillantását és a reagondolásban élhetett. Hiszen csoda volt körülötte minden, amiben így benne élt.

Csodálatos szeretet! Méhének gyümölcse mérhetetlenül drága lehetett előtte, hiszen nem önmagát, hanem Istenét, nem a saját véréét, hanem

azt a vért szerette Benne, melyet Isten vett át tőle. Fiában azt a hatalmas Istent látta, aki Ura az egész mindenségnek és neki magának is; aki elérhetetlen távolban volt tőle mindaddig, míg le nem ereszkedett az ő alázatos emberi természetéhez, de aki azóta olyan közel van hozzá. El sem tudta többé választani a Fiú gondolatát az Atya gondolatától; ő, a szűz, aki mint anya is szűz maradt, mint ahogy az volt, mielőtt anyává lett, valamint abban a pillanatban is, mikor azzá lett.

Íme ezért talált Jézus olyan nagy gyönyörűséget Mária szeretetében; azért, mert az így szerette Őt. Más módon nem is kívánt szeretve lenni. Az, aki Péter szenvedélyes kijelentésére „*Te vagy Krisztus, az élő Istennek Fia*” így felelt: *Boldog vagy Péter, mert ezt nem a test és a vér jelentette ki neked, hanem az én Atyám, aki a mennyekben van.*

Ó, azok a látszólag kemény szavak, melyekkel Jézus időnként va-

lódi értékük szerint méltatta és alacsonyabbra helyezte vér szerinti rokonait azoknál, akik lélekben váltak hozzátartozóivá, nem fájhattak Szűz Máriának. Hiszen öröla még Péternél is inkább el lehetett mondani, hogy Jézus istenségét nem a test és a vér, hanem közvetlenül a menynevei Atya fedte föl előtte az angyali üdvözlet boldog napján.

Ó, hűséges lelkek jöjjetek!

Ó, hűséges lelkek jöjjetek, menjünk együtt Máriához; sőt még többet tegyünk: kopogtassunk szívének ajtaján, hogy magához vonjon bennünket, hogy érezhessük szíve dobogását és hogy legalább valamit megismerhessünk szeretetének titkából.

Ó, hűséges szívek jöjjetek! Ki mondhatná el, mennyire és hogyan szerette Mária Jézust, isteni és emberi jelenlétében; milyen boldognak

vallotta magát, amiért szavainak zengését hallhatta és követhette; hogy repesett a szíve, mikor fáradságos és veszedelmekkel teli útjairól megtérve közeledni látta a ház felé s amikor megtudta, hogy követőinek a száma ismét növekedett és a jó hír sok szívbe utat talált. Ki tudná csak elképzelni is, a boldogságnak milyen békességes nyugalma árasztotta el, mikor közelében lehetett, lénye sugárzásában élhetett, még olyankor is, mikor hallgatott. Már pusztá jelenléte is megnyugvással, kimondhatatlan gyönyörűséggel és a békességnek olyan harmóniájával töltötte el, amelyet csak az igazi és nagy szeretet adhat.

Bármilyen fönséges és tökéletes teremtmény volt is, mégis csak teremtmény; Istene és végcélja után sóvárgó lélek. Szüksége volt hát reá, jól esett éreznie, hogy az övé, az ő teremtménye és az ő malasztjával teljes.

Sem az égboltozat szépsége, sem

a tengeré, vagy a szabad természeté, sem pedig bármi más öröm, amit az élet nyújthatott, nem volt mérhető ahhoz, amit Jézusából, már a puszta reá gondolásból is merített. Nem volt a világon semmi, ami önmagában véve, Jézusától elválasztva vonzotta, vagy kielégítette volna. Nemcsak magát a világ Alkotóját szerette benne, hanem ennek az Alkotónak végtelen jóságát is, melynek legnagyobb bizonyága Jézus Istenembersége volt.

Ahogy Jézus növekedett és fokozatosan kifejtette tanítását, Szűz Mária egyre jobban megértette a megváltás isteni tervét és amikor felfogta — sokkal előbb és sokkal jobban, mint bárki más — hogy Isten azért lett emberré, hogy az emberek így jobban szerethessék őt, teljes lelkével és valójával, mint teremtmény, jegyes és hívő, tökéletesen feloldódott a szeretetben, hogy így megfeleljen Isten akaratának.

Mérhetetlen volt ez a szeretet, de

ugyanakkor édes és békességes; és valami csöndes szomorúság hatotta át, mint minden szeretetet ezen a földön; valami mélységes és megmagyarázhatatlan szomorúság, amelyben azonban nem rejtőzött semmi nyugtalanság, vagy kívánság; leírhatatlan, titokzatos szeretet, mely átszötte szívének minden idegszálát.

De mi is nyugtalaníthatta volna Máriát, mikor teljesen átadta magát Fia akaratának, úgyhogy szinte megsemmisült abban? Mitől félhetett volna, mikor tudta, hogy bárha emberileg, de ugyanakkor istenileg is szereti az Istenembert?

Halhatatlan szeretet, melynek méltó keretéül kevés volt az égboltozat összes csillagaival és a föld minden bőségével.

Mert olyan szeretet volt ez, melynek hazája nem e világból való.

Imádkozott-e Szűz Mária Jézushoz ?

Mondá Jézusnak az ő anyja. (Ján. 2, 3.)

Hogyne imádkozott volna! Nem tudjuk-e Szent Jánostól, hogy a kánai menyegzőn ő közölte Fiával, milyen zavarba jutott a család, amelynek ők is vendégei? És mivel evangéliuma végén János azt mondja: „*Van azonban sok egyéb is, amit Jézus cselekedett*“, de ami nem iratott meg, joggal hihetjük, hogy Szűz Mária máskor is fordult Jézushoz kérésével és bizonyára csodálatos módon meghallgatást is nyert, épúgy, mint a kánai menyegzőn.

Vajjon kiért imádkozott Mária? Bizonyosan nem saját magáért, nem azért, hogy megmeneküljön valami fájdalomtól, vagy nehézségtől — hiszen sokkal inkább belesimult Jézus akaratába és sokkal nagyobb volt a hite, semhogy arra kérte volna: Tedd inkább ezt, mint amazt! — Az ő bízó és szerető lelke a maga

egyszerűségében és csendes békéjében csodálta és imádta mindazt, amit Fia és Ura cselekedett.

De ha nem is kért soha semmit a maga számára, könyörületessége bizonyára esedezett mások érdekében. Ki tudná megmondani, hogy azok közül, akik segítségért Jézushoz folyamodtak, akik ruhájának szegélyét érintették és gyógyulásukért könyörögtek, hány az ő Anyjának biztató, bátorító szavára közeledtek hozzá? Ki tudja, nem Máriánál kopogtattak-e be sokan először kérésükkel?

Hányszor biztathatta Szűz Mária szelíd szava a szenvedőket: Menjtek és tegyétek meg mindazt, amit mondani fog nektek! Mennyi bátorságot és bizalmat önthetett a hozzá fordulókbá, a saját szeretetének Fia jószágos hatalmában sohasem kételkedő határozottságával, mely olyan jellemző sajátosságá Mária hódolatának Jézus iránt.

Igen, Szűz Mária imádkozott Jézushoz.

És hogyan imádkozott? Nem sok beszéddel, sem pedig keresett, virágos kifejezésekkel, hanem rövid, egyszerű szavakkal, melyek egyszerű és tiszta szívének illatos lehelleteként szálltak Jézushoz. Csak annyit mondott, amennyi föltétlenül szükséges volt, de azt olyan hangon tette és olyan tekintettel kísérte, amely egyedüli sajátja volt és amely Fia szívének legmélyebb húrjait hozta rezgésbe. Alázatosan kért, de alázatossága azért nem érintette határtalan bizalmának bensőségét. Ajka keveset szólt, de annál többet mondott a szíve. És a kérése parancs volt Jézus előtt; nem tudott megtagadni tőle semmit.

Így imádkozott Szűz Mária itt a földön, az emberség fátyolába burkolózott Istenéhez és így imádkozik most is a mennyben, ugyanazzal a tekintettel és ugyanazon a hangon az ő dicsőséges Jézusához. És a kérése most is éppenúgy, mint akkor, parancs.

A mi Anyánk szíve.

„A fájdalom töre járta át.“ Az egyház imája a Hétfájdalmú Szűz ünnepe-n.

A mi Anyánk szíve hozzáidomult a fájdalomhoz és elő volt készítve rá. Már anyaságának legelső idejében belehelyezkedett abba a nyugodt, de állandó és aggodalmas várakozásba, mely Simeon jóslatával lépett be az életbe és amelyet megerősített — bár egyelőre még határozatlan formában — a gyermek Jézus ajkáról elhangzott kijelentés: *Miért kerestetek? Nem tudtátok-e, hogy abban kell lennem, ami az én Atyámé?*

Szűz Mária lelke tehát a fájdalom várásában élt; derült, ellenkezés nélküli várakozásban, de az mégis csak a szenvedés és várakozás volt. Nem óhajtotta azt; sokkal inkább arra törekedett, hogy alkalmazkodjék Jézus akaratához, semhogya bármit is kívánt volna; de éppen ezért meg-

érezte, hogy a szenvedés az ő célja, az ő méltósága, az ő dicsősége.

De ha a szenvedés gondolata így egybeforrt Máriával, ha a lelke enyhyre elő volt készítve már, az talán nem is érintette őt olyan nagyon?

Ó, hogyan érintette volna! Nem volt ő érzékeltlen a szenvedés iránt: szívét, az ő szeretettől lángoló szívét éppen a szeretet tette fogékonyá a fájdalomra. Azért szenvedett, mert szerette Jézust, az Istenembert s benne és általa az egész világot. Hű tükre volt ő a teremtményt kegyelemben újjá teremtő isteni akaratnak.

Vajjon Szűz Mária nem vágyott reá, hogy már itt a földön boldog lehessen az ő drága Fiával? Nem kívánta-e, hogy ismerje és szeresse Őt az egész világ? Nem szerette volna-e legalább biztonságban tudni az életét?

Ó, hogy szerette volna-e?!... Hiszen annyira örvendezett győzelmének és olyan szentül gyönyörkö-

dött abban! De mindenekelőtt és mindenekfölött igazi dicsőségére áhítozott a mennyei birodalomban, melynek Ő lesz majd győzedelmes Ura és Királya. Mária jól tudta, hogy Fia itt a földön a keresztet választotta magának, igyekezett hát értelmével behatolni ennek a választásnak isteni okaiba, átérezte azoknak teljes nagyságát és gyönyörködött tökéletességükben; szerette, dicsérte és áldotta Jézus minden szavát és cselekedetét, bármilyen belső gyötrelmeket okoztak is azok szívének.

Nem, Mária nem fakadt volna ki, mint Péter, a tanítvány tette, mikor Mestere eljövendő szenvedéséről beszélt, s ő szemrehányóan mondta Neki: *Távol legyen ez tőled Uram, ez ne történjék Veled!*

Benne nem voltak ilyen heves indulatok. Az ő szelíd lényé, anélkül, hogy megtagadta volna emberi érzelmeit, szinte beleolvadt Teremtőjének, Fiának és az emberiség Megváltójának akaratába.

Szűz Mária mindenki másnál előbb tudott az áldozatról, melyre Jézus szánta magát.

Hányszor és milyen világosan közölte Jézus tanítványaival, hogy az akkor legszegényetesebb halál, a keresztrefeszítettés vár reá.

Alig múlik el egy év azután, hogy megkezdte nyilvános működését, mikor már megmondja, hogy *Jeruzsálembe kell mennie és a népek véneitől és az irástudóktól és papifejedelmektől sokat szenvednie és megöletnie és harmadnapra feltámadnia.*

És nem sokkal táborhegyi színváltozása után ismét ezekkel a szavakkal fordul hozzájuk: *Az Emberfiát az emberek kezébe adják és megölik őt és harmadnapon föltámad.*

Majd harmadszor is és még határozottabban megjósolja szenvedését mondván: *És átadják őt a pogányoknak kicsúfolásra, megostorozásra és megfeszítésre.*

Jézus tehát nem titkolja, hogy

mennyit kell majd szenvednie ; gyakran hangsúlyozza azt is, hogy az Ő országa nem e világból való és hogy a megváltás csak az Ő vérének a gyümölcse lehet. Bele akarta vésni övéinek tudatába a mennyországot, ahová az emberek csak a szenvedésben, az Ő szenvedésében újjászületve juthatnak el.

Tudjuk, milyen értetlenséggel és szellemi csökönyösséggel találkozott Jézus tanítványainál, milyen nehezen értették meg és fogadták el tanításait ; mert sűrű és sötét köd ül az ember szíve és Isten szíve között.

Ám ebből a ködből Szűz Máriában semmi sem volt. Mint ahogy a nap lassan töri át a látóhatárra boruló homályt és fokozatosan emelkedik, míg végül teljes fényével ragyog alá a hatalmas, tiszta égboltozatról, úgy hatotta át Mária lelkét Jézus akarata. Lassan, fokozatosan töltötte be ; volt hajnala, reggele és dele. Szűz Mária készséges szeretettel figyelte lelkének minden új

benyomását, szent gondossággal őrizte az ébredő világosság minden előre küldött sugarát, míg végül teljes fényében látta fölragyogni a napot...

Jézus kívánta, akarta Anyja áldozatát; azét a lélekét, mely tökéletesen átadta magát Neki és amelyet Ő maga készített elő a kiváltságos, nagyszerű szenvedésre.

Szűz Mária, szerető tekintetével állandóan kísérte a szívének annyira drága Lényt, akire olyan kegyetlen vértanuság várt; egyetlen nap, egyetlen óra, sőt egyetlen perc sem mulhatott el azóta, hogy ismerte a történendőket, anélkül, hogy azt ne fájdalomban élte volna át.

De egyetlen kicsordult könnyébe sem vegyült soha olyan fájdalom, mely teljesen tiszta ne lett volna, mely nem csupán szíve gyöngédségéből fakadt s amelyet az Isten akaratával szembehelyezkedő legcsekélyebb ellenkezés zavart volna meg.

Az Anya áldozatának tökéletessége a Fiú legnagyobb vigasztalása volt.

A Golgota szenvedéseit megelőzőleg Jézusnak bizonyára nagy szomorúságot okozott tanítványai felfogásának nehezen hajlítható merevsége, különösen azért, mert ez a merevség szívük sötétségéből és a földi javakhoz való ragaszkodásukból eredt. Bátran állíthatjuk, hogy ha volt földi életében valami igazi vigasztalása, az nem apostolaitól származott, kivéve talán János odaadó szeretetét. Ennek a világnak a dolgain kívül és fölül, nem kívántak tudni soha semmit az égiekből, sohasem árultak el komoly és meleg érdeklődést az Atya országa, az Atya és a Fiú szeretete iránt.

Szilárdul hitték ugyan, hogy Jézus Isten, de ez a bizonyosság csak fokozta bennük a vágyat a földi, vagy olyan mennyei javak után, melyeket Jézus megadhatott nekik ; arra azonban nem voltak képesek, hogy úgy

kívánják és lássák ezeket a javakat, amint és amennyiben azok belekapcsolódnak Jézus akaratába, vagy ahogy azok isteni emberségének folyományai.

Szeretetük Jézus iránt szinte földies volt. Lelkük mélységes fájdalommal telt meg, valahányszor szenvedésének szükségességét említette, vagy haláláról beszélt. Nem tudták megérteni az áldozatot, melyből a megváltás fakad s ezért nem tudták azt szeretni sem.

Jézus ilymódon tanítványai formálásának nehéz időszakában teljesen magára maradt volna, ha nem akad egy lélek, amely osztozik izzó vágyakozásában a szenvedés után; ez pedig az Anyja lelke volt.

Elképzelhetetlen, milyen óriási lehetett Mária szívének fájdalma akkor, amikor megértette, hogy az emberiség üdvösségének Jézus keserves kínszenvedése az ára és hogy ennek a rettenetes tragédiának ő csak nézője és pedig — bárha erős, de —

tehetetlen nézője lehet. Ó, mennyivel könnyebb lett volna a saját földoztatását elviselnie! Ez a tehetetlenségre kárhozott fájdalom talán túlhaladta volna emberi erejét, ha nem malasztal teljes a lelke.

Míg a tanítványok ezer kétség közt hánykolódtak, az erős Anya, szeme előtt a kereszt gondolatával, egyedül volt képes vigasztalni imádkozott Fiát; a saját gyötrődését, melyet mint teremtmény, asszony, anya és emberi lélek szenvedett, önmaga teljes megsemmisülésében rejtette el.

És Jézus így mégsem maradt teljesen egyedül! Míg isteni lábai ennek a szegény földnek sivár, puszta utait rótták, Anyja megosztotta vele szívének minden dobbanását, minden keserűségét és minden verejtékezését; az anyai szeretet csöndesen, láthatatlanul, üdítő harmatként pihent a lelkén.

Fönséges búcsú.

Jézus legszívettépőbb fájdalmainak egyike lehetett, mikor szeretteinek, kiváltképpen édesanyjának tudomására kellett hoznia a reá váró rettenetes szenvedéseket.

Az áldozat beteljesülésének közeledtével — nem tudjuk mikor — Jézus elbúcsúzott Máriától. Az Evangélium nem szól az Úr életének erről a bensőséges pillanatáról. A Mester rejtett életének elképzelését rábízta a jámbor lelkekre. Olyan az, mint egy elzárt, drága kincs, melynek fölfedését azoknak tartotta fenn az Úr, akik azt a szeretetet bensőséges imájában kérik tőle.

Bizonyos csak az, hogy Jézus, aki Szent János szavai szerint: *szerette övéit, kik a világon voltak, mindvégig szerette őket*, nem engedte át magát ellenségeinek, mielőtt búcsút nem mondott Anyjának.

Csak akkor hagyta el őt, mikor Nisan hónapjának azon a végzetes

csütörtök estéjén elindult, hogy elfogyassa utolsó vacsoráját és ajándéku adja a világnak önmagát.

Ezekben a napokban valószínűleg Szűz Mária is Jeruzsálembe érkezett, hogy részt vegyen az új húsvéti áldozatban, melyen az isteni Bárány áldozza föl magát azért, hogy vérében megtisztuljon és megújuljon az emberiség. Olyan helyre vonult vissza, ahonnan óráról-órára percről-percre figyelemmel kísérhette Fia utolsó útját, aki előbb még bizonyára fölkereste és üdvözölte őt. Ezután a látogatás után azonban Jézus, Mária Fia, ebben a minőségében nem lépett be oda többé soha. Ha vissza is tér majd feltámadása után, megdicsőülten, de régi mivoltában már nem.

Valamivel az utolsó vacsora előtt érkezett tehát el a bensőséges búcsúzás ideje. Vajjon miképpen ment végbe akkor a Fiú és Anyja között!

Rövid, csendes szavak, szent méltó-

sággal teli mozdulatok, mélységesen kifejező tekintetek. Az Anya néhány pillanatig talán Fia szívére hajtotta fejét és a gyöngéd odaadásnak ebben a szent pillanatában halkán kért tőle valamit: azt, hogy mellette lehessen szenvedése idején; ha már nem akarja, hogy testében szenvedhessen, legalább a lelki szenvedéstől ne kímélje meg őt; hiszen úgy vágyik rá, hogy az emberiség megváltásának művében egyesülhessen vele.

És Jézus megadta Anyjának a kért kegyelmet, csak a Getsemani kertben lejátszódó lelki tusáját véve ki; ott egyedül akart lenni. Szűz Mária megnyugodott Fia akaratában. Ebben a rettenetes órában, szívük legnagyobb vigasztalanságában külön kellett válniok.

Mária szívével követi Jézust a Getsemani kertbe.

Csak Jézus távozása után fogta fel Szűz Mária igazán, hogy Fia valóban megadta neki a kegyelmet, hogy megoszthassa vele leírhatatlan szenvedéseit. Az a hősies erő, mely mindezideig fönntartotta, mintha most egyszerre összeroppant volna, tehetetlen, gyöngé nőnek érezte magát, aki nem képes többé semmi nagyságra, úgy érezte, mintha vilám sújtotta volna.

Anyai szíve az aggodalom remegésével követte Fiát, de testét Istenének tett ígérete ott tartotta a helyén; híven kitartott megegyezésük mellett, hogy a most következő szenvedésben egyedül hagyja Öt.

A szürkület árnyai egyre mélyebbre szálltak és Mária közeledni látta a rettenetes éjszakát, mely vigasztalan sötétséggel borul majd az egyedül gyötrődő Jézus fölé, akit ezúttal segítség nélkül hagy mind a

föld, mind az ég. A teremtett világ mérhetetlenségében és az élőlények végeláthatatlan tömegében ő, Mária az egyetlen, aki igazán, tökéletesen szereti Őt; egyedül ő teljesen az Övé, ő áll a legbensőségesebb kapcsolatban Vele... és még ő sem nyújthat vigasztalást Neki...

De még ebben a mélységes szomorúságban is imádta, áldotta és szerette Isten akaratát. Emlékezetében végigfutott egész életén, annak minden pillanatán, Fiának bájos gyermekségén, Istenségének első megnyilatkozásain, a saját szent buzgóságán, mellyel gyűjtögette ezeket az isteni jeleket, s a gyermeki engedelmességnek és csodálatos tanulékonyágnak drága emlékein. Maga előtt látta Őt József műhelyében, a munka verejtékének gyöngycseppjeivel homlokán, amint közbe-közbe derülten hozzá fut, mintegy anyai mosolyának segítő erejét kérve a mindennapi élet fáradtságának legyőzésére. Igaz ember,

igaz Isten! Vajjon hol van most az ő Fia, az ő Istene? Micsoda kín vár reá és milyen szenvedés lehet az, melynek titokban kellett maradnia még a hozzá legközelebb álló teremtmény előtt is?

Az Anya pedig úgy érezte, hogy ha szabadságában állna, az ő karja meg tudná védeni a Fiát akár az egész világ ellenében is; hogy egyedül ő tudná megmenteni, megoltalmazni, megvigasztalni: olyan nagynak, olyan hatalmasnak érezte a szeretetét.

De Jézus, aki mindent tudott, akarta ezt az elválást. Tehát így volt jó, így kellett lennie. A sötétség lassan beborította az aggódó Anyát és ő belefúrva tekintetét az áthatolhatatlan homályba, mintegy távollévő Fia szenvedésének titkát kereste, kutatta abban. De nem hatolt el a szívéig semmi, semmi; csak az a mélységes csönd nem, melyben már annyi vergődő lélek talált megnyugvást azok közül, akiknek ő anyjául rendeltetett.

Szent János Szűz Mária mellett.

Azon a gyötrelmes éjszakán, amelyen Jézus vért verejtékezett, Szűz Mária pedig magánya csendjében osztozott Fiának végtelen keserűségében, János, a tanítványok legfiatalabbika követte Mesterét. Leírhatatlanul szerette Öt, de a fáradtság mégis elnyomta és elaludt. Azonban Jézus szavára: *Miért alusztok?* — azonnal fölkel; szemtanuja volt elfogatásának és azzal az elhatározással követte a szomorú menetet, hogy nem hagyja el Jézust haláláig.

Mikor az isteni Vádlott eltűnt a hatalmasok palotáinak boltívei alatt, majd egyre meggyötörtebben és elkínzottabban került azokból ismét elő, vajjon ott volt-e akkor Szűz Mária? Nem hagyta-e el mindjárt hajnalhasadáskor szállását, hogy bemerjen Jeruzsálembe és megtudja, mi történt Jézusával? Valószínű, hogy így történt. Miután az evangélium később a kereszttel élénk

állítja őt, miért ne hihetnők, hogy jelen volt akkor is, mikor Jézus kijött a törvényházból, Kaifástól, Pilátustól és Heródes palotájából?

Az Anya tehát látta Fia megos-
toroztatását, tövissel való megkoszo-
rúztatását, a bíbort, amit reáterítet-
tek, végignézte kigúnyoltatását és
hallotta, mint kérték kegyelemre
helyette Barabást és szívét megre-
megtette a zsidók halálos gyűlölete;
tudott a végérvényesen meghozott
határozatról is, mely Jézust szégyen-
teljes kereszthalálra ítélte. De Mária
ezekben a kegyetlen órákban már
nem volt egyedül.

Mestere iránti szerető gyöngéd-
sége a vigasztalan Anyára irányí-
totta János gondolatait; fölkereste
hát és mellé szegődött, hogy mind-
végig mellette maradjon a szenvedés
útján.

A lelkes, tiszta tanítvány, aki köz-
vetlen közelből érezhette Jézus szí-
vének melegét, önként csatlakozott
Máriához, hogy oltalmazza és vigasz-

talja őt, akkor még nem tudva, milyen kedves lesz Mestere előtt ez a figyelmes gyöngédsége.

János nem szavakkal nyújtott vigasztalást a szenvedő Anyának, — mit is mondhatott volna neki ezekben a rettenetes pillanatokban és mit tudhatott volna ő olyasmit, amit Szűz Mária jobban ne tudott volna! — szavak helyett jelenlétével vigasztalta, hisz az mindennél ékeesebben beszélt Jézus iránti hűségéről és szeretetéről. De megértéséről tanuskodott megindult hallgatása is, elfojtott könnyeivel, mindenek fölött pedig az az elhatározása, hogy egyesül Mestere szenvedéseivel; ez volt úgyis, amit Szűz Mária leginkább akart. János mindenben együtt érzett vele, de Szűz Mária legnagyobb vigasztalására mégis azok a természetfölötti adományok szolgáltak, melyeket a közvetlen isteni érintkezésből hozott magával.

A szegény Anyának némi enyhülést adott a szenvedés e nehéz órái-

ban, hogy maga mellett tudhatta a kegyelemnek ezt a gyermekét, Jézusnak ezt az igazi tanítványát, aki mindenki másnál jobban fölfogta isteni szíve tanításait.

A kereszt hősnője.

Jézus keresztje mellett
pedig ott állt az Ő
Anyja . . .

Ján. 19, 25.

Szűz Mária fájdalmába zárkózva indult meg a Kálvária felé. Egész úton fülébe hangzott a megvadult tömeg gúnyolódásainak és káromlásainak zagyva kórusa, tanuja volt Jézus elestének, szívébe hasított a kereszt súlya alatt roskadozó váll látása és az a fájdalmas pillantás, mely egy pillanatra megpihent rajta, mikor a jámbor jeruzsálemi asszonyokkal együtt közelébe került.

Fölfogva a szeme előtt lejátszódó titok nagyságát, szent odaadással vett részt abban. Egyesült Jézus áldozatával, mellyel magát Atyjának

föjlajánlotta s hozzáadta a szíve följajánlását is: az emberi áldozat beleolvadt az isteni áldozatba.

Hány anya akadt, aki nem volt képes így szembenézni fia szenvedésével! Hágár, Ábrahámnak a pusztába üzött felesége el akart menekülni szomjúságtól haldokló gyermeke, Izmael mellől. Szűz Mária nem. Szűz Mária ottmaradt; látni akart mindent. Jézus magaválasztotta és magakívánta megkínzása volt immár az egyetlen, ami az isteni akaratból megmaradt számára, ő tehát át akarta élni az akaratot, azonosítani akarta magát vele, teljesen bele akart olvadni.

De — ó jaj! — az a belső fény, mely teljes nagyságában megvilágította előtte a kereszt áldozatát és az a határtalan lelkiező, melyet a kegyelem juttatott neki, nem kímélte meg a szívét egyetlen fájdalomtól sem. Mérhetetlenül nagy volt a szenvedése! Nagyságát emberi szó ki sem fejezheti; sőt mintha a szó

megszentségtelenítené azt. Útött az óra, melyben az asszonyok legáldottabbikának látnia kellett isteni Fia rettenetes megkínztatását; hallania kellett, mint szögezik át a csodatévő kezeket; és a lábakat, melyek csak azért járták a földet, hogy nyomukban szeretet fakadjon; néznie kellett, mint égnek szárazságtól azok az ajkak, melyekről elhangzott a Lázárt feltámasztó szó. De azért nem tudunk róla, hogy ajkát egyetlen panasz is elhagyta volna; még akkor sem, amikor Jézus kebléből a végső elhagyatottság kiáltása tört elő és neki tehetetlenül kellett mellette állania; sem pedig akkor, amikor Longinus lándzsája belefúródott abba a szívbe, mely annyira szeretete az embereket.

És míg az Úr embersége így a legirtózatosabb kínokkal küzködött, Szűz Mária az ő sebzett, de az isteni akarathoz hű lelkével hitt és remélt; följajánlotta a Fiút az Atyának s Fiával együtt önmagát is föl-

ajánlotta. Tudta, hogy Jézus Isten, tudta, hogy föl fog támadni, azért hát remélt imádott Fia helyett is, aki ezekben a pillanatokban csak szenvedni tudott. A kereszt lábánál Szűz Mária volt az isteni reménység egyetlen őrzője.

Vajjon nem érkezik-e el mégis egy olyan pillanat, melyben szeretne inkább összeroskadni, semmint Jézus nélkül élni? . . .

De íme, az áldozat mégegyszer megszólal és Szűz Mária lelke tágra nyílik, hogy felfogja minden szavát. *Asszony, íme a te fiad,* — mondja Jánost szeretetébe ajánlva; és: *Íme, a te anyád,* — mondja Jánosnak.

Az isteni szívből új titok fakadt és Szűz Máriának parancs ez a titok; azt kívánja tőle, hogy élje a földön továbbra is a sötét éjszakába merült életét, hogy anyja legyen a Fia véreben megújult emberiségnek. A Megfeszített szenvedésének és halálának gyümölcse ez.

Szűz Mária megérti és elfogadja

ez újabb áldozatot. És ebben a pillanatban az emberiség Anyjává lesz.

A feltámadt Jézus megjelenik Anyjának.

Az evangéliumok nem szólnak arról, hogy a feltámadt, dicsőséges Jézus megjelent volna Anyjának, de az Egyházatyák mégis majdnem mindannyian úgy vélik, hogy Jézus először Máriának jelent meg.

Az evangéliumoknak szociális hivatásuk van: főképpen azokat a dolgokat jegyzik fel, melyek közvetlen vonatkozásban állanak a megváltással, a megtévedt és bűnös ember részére kieszközölt bocsánattal. Jézusnak azokhoz a lelkekhez való viszonyát, akik a szeretet odaadásával ragaszkodtak hozzá, az evangéliumok — ha nem is mellőzik, — de alig érintik; inkább a sejtésszerű megérzésre, semmint a természetes megfontolásra bízják azokat.

Jámbor lelkek így is megsejtik az édes titkot, melyet Jézus — ép-

pen szívének végtelen gyöngédségénél fogva — nem akart feltárni a világ előtt.

Jézus tehát a feltámadás ragyogó hajnalán megjelent Anyjának. Előbb, mint bárki másnak. Dicsőségteljes szépségének és szeretetének ragyogásában; derülten, ünnepélyesen, isteni lényének olyan sugárzásában, amilyenben Mária nem látta Öt még soha.

Talán egy másik Jézust látott most Benne, akiben felismerte azt a hatalmas Istenséget, akit voltaképpen emberségének fátyola alatt is mindig imádott? Igen, felismerte Istenét s örvendezett és megvigasztalódott nagyszerű győzedelmén.

De azért sebzett szívét ezen a gyönyörű és nagy napon sem kerülte el a fájdalom.

Lehetséges-e vajjon, hogy az a dicsőségteljes szépség, melybe a feltámadt Jézus öltözött, annak a földi anyagnak, annak a pornak a hordozója legyen, melynek ő szülőanyja lett?

Néhány pillanattal később Mária Magdolna, miután fölismeri a vélt kertészben Mesterét, örömtől mámorosan nyújtja feléje karját, de mozdulatát megakasztják e titokzatos szavak: *Ne érints, még nem mentem fel Atyámhoz.*

Szűz Máriát nem éri hasonló visszautasítás, mert ő meg sem kísérli, hogy érintse Jézusát. Ő ismeri a feltámadás titkát. Tudja, hogy Fia nem ment még fel Atyjához, de nincs már messze az idő, amikor felszáll Hozzá; tudja, hogy Jézus dicsőséges élete ezentúl csak az örökélet titokzatos hajnala; tudja, hogy csak azért tért vissza még egyszer a földre, hogy szeretteit megvigasztalja; de csak rövid időre, továbbmenő utasként érkezett; és végül tudja azt is, hogy miután már nem ennek a világnak a lakója, de még az egeté sem, emberi kéznek nem szabad érintenie.

Mindezt tudva, Szűz Mária nem borult Fia karjába; csak megvigasz-

talódottan is szomorú szívének legédesebb könnyeit hullatva, csendesen imádta Öt.

Talán még sohasem fogta föl így, teljes nagyságában, mint most a feltámadott Jézus előtt, annak a szeretetnek tisztaságát és fönséges voltát, amelyet Fia kívánt tőle. De Mária ezúttal is megfelelt a beléje helyezett várakozásnak. Isten Anyjának mérhetetlen szeretete a feltámadás nagy napján se nyilvánult meg feltünőbbben, mint egyébkor, Fia életében. Félrevonult most is, mint mindig és csak azt kívánta, boruljon rá a feledés fátyola sebzett szívére is, hogy ezentúl már csak az örökkévalóság várásának élhessen.

Szűz Mária Szent János kezéből fogadja Jézust.

„És attól az órától fogva a tanítvány magához vette őt”. (Ján. 19, 27.)

Miért bízta Jézus Máriát inkább egyik tanítványára, mint valamelyik

közeli rokonára, vagy egy másik asszonyra, ahogy az a világ szemében természetesebbnek látszott volna ?

Egy jámbor hitszónok így magyarázza ezt a titkot :* „Bármennyire bírta is a Szent Szűz a papi lélek teljességét, mégsem ölthette magára annak jellegét és nem gyakorolhatta tisztét ; ezért adta őt át az isteni Megváltó Jánosnak ; nemcsak, hogy betöltse mellette a Fia helyét, hanem azért is, hogy az érte és szándékára bemutatott szent cselekmény útján kielégíthesse szíve égő vágyakozását és hogy a Fiától való elszakadás fájdalmában meglegyen az a vigasztalása, hogy szentségileg naponta magához vehesse Őt. Íme az ok, amiért Jézus nem hagyta Máriát Szent József oltalmában sem, mert ő sem volt az új törvény papja. Olyasvalakire akarta bízni őt, aki egyesíti magában a szüzességet és a papi jelleget, aki tiszta, mint egy

* Olier : Dicsőítő beszéd Szent Jánosról.

angyal, sőt fölötte áll az angyaloknak annyiban, amennyiben bemutathatja Jézus áldozatát, egyenesen azaz a megbízatással, hogy az oltáron folytassa a keresztáldozat följajnlását a Szent Szűz szándéka szerint“.

Szent János lett tehát Szűz Mária oltalmazója és támogatója. Ő nyújtotta neki Jézust is. Naponta megújította előtte a Golgota áldozatát, — mellyel Szűz Mária lélekben épűgy egyesült, mint annak idején a kereszt lábánál — s odanyújtotta neki a kenyér színe alatt rejtőző Krisztus szent testét és véréét. János papi működése útján közlekedett Szűz Mária az éggel; az Oltáriszentségben találkozott az ő imádott Jézusával és ott zavartalanul magához ölelhette Őt. Csak így, Jézusa bátorításával és vigasztalásával bírta tovább az életet; csak így tudta jelenlétével megerősíteni az apostolokat s tudott imádkozni az Evangélium elterjedéséért, vagyis csak így tudott tökéletesen megfelelni

Isten akaratának, mely abban állott, hogy maradjon egyelőre még a földön s hogy a születő Egyháznak legszilárdabb erőssége legyen.

János neki szentelte életét. Elleste minden kívánságát s annak legcsekélyebb jelére is engedelmeskedett; érte dolgozott, prédikált, írt, s Szűz Mária viszont ihletet adott neki és támogatta őt minden munkájában.

És a fájdalom töre, melyet a Fiától való elszakadás vert Mária szívébe, átjárta most János szívét is; minden dobbanása újabb szenvedést hozott, amiért nem egyesülhetett tökéletesebben imádott Istenével. Igaz, följánlhatta neki a legtökéletesebb Anya szeretetét, valamint önmagát is, de csak rejtve, a szent titok fátyola alatt.

Miután Szűz Mária így fölismerte Jánosban a papi hivatás nagyságát, őt, mint Jézusának papját, határtalan szeretettel, fogadott fiaként szerette és egyúttal az új törvény papját tisztelte benne. Most érezte

csak át igazán, mily nagy vigasztalást hagyott számára Jánosban az ő imádott Fia; az egyetlen vigaszt, mely enyhítő balzsamot önthetett szíve sebére földi életének hátralévő napjaiban, amíg el nem érkezik az a kimondhatatlanul boldog pillanat, melyben viszontláthatja megdicsőült Fiát.

Szűz Mária elnyeri a Szentlelket.

Mindannyian egyakarattal áhítatosak voltak az imádságban az asszonyokkal s Jézus anyjával, Máriával.

Ap. csel. 1, 14.

Ötven nappal a feltámadás után Máriát az apostolokkal és azokkal a jámbor asszonyokkal együtt találjuk, akik gyötrelmeiben és vigasztalásaiban egyaránt osztoztak vele.

A terem, amelyben időztek, annak a háznak a felső részében volt, melyben mind a zsidóknak, mind pedig a rómaiaknak tágas termek

állottak rendelkezésükre tanácskozások és vendégségek céljaira. Hogy kié volt ez a ház s hogy Szűz Mária és a tanítványok különben hol tartózkodtak Pünkösöd napjáig, nem tudjuk. Sokan úgy vélik, hogy ugyanaz a terem volt ez, melyben Jézus az utolsó vacsorát tartotta és hogy ugyanazok a falak, melyek a Megváltó végső búcsújának voltak tanúi, most vigasztaló szent Lelkét fogadták be.

Nem sok idő telt még el a Golgotán lejátszódott tragédia óta, mely olyan mélyen bevésődött Szűz Mária szívébe; s nem sok idő Jézus mennybemenetele óta, amikor isteni lába utóljára érintette a földet.

Az egyetlen boldogságától megfosztott Anya vigasztalanságát még jobban fokozta volna, ha a kiállott gyötrelmekből kimerülten magára marad, lelkében újra meg újra átélve a történeteket. De nem így történt. Az Apostolok cselekedetei világosan beszélnek: míg az apostolok

és a jámbor asszonyok a Szentlelket várva együtt imádkoztak, Szűz Mária is ott volt közöttük.

„Egyakarattal állhatatosak voltak az imádságban“. Csodálatos szavak! Milyen nagy mértékben járulhatott hozzá akaratuknak ehhez az egységéhez ennek az Anyának a jelenléte, aki olyan erős, olyan megadó tudott lenni, aki olyan világosan látta Jézus áldozatának célját és aki olyan hűséges bizakodással várta ígéretének teljesülését. Az egész kis Egyház oda gyűlt az Anya köré; belőle merítette életét, reménységét; belőle, az élő tabernákulumból, mely szent ölében hordozta Isten Fiát.

És elérkezett a nagy nap. „És hirtelen zaj támadt az égből, mint valami heves szélvésznek zúgása... És szétosztott nyelvek jelentek meg nekik, mint a tűz és leszállott mind-egyikükre egy-egy. És beteltek mindnyájan Szentlélekkel“. (Ap. csel. 2, 2—4.)

Beteltek, — mondja a szent szöveg — s jobban nem is fejezhetné ki a történeteket. Mert nem volt értelmőknek olyan zuga, s nem volt olyan parányi rost szívükben, melyet át ne tüzesített volna Jézus Lelke; de még teljesebben cselekedte ezt Szűz Mária értelmével és szívével.

Nyomában az isteni titkok hirtelen úgy megvilágosodtak előtte, mint a tárgyak egy déli naptól bevilágított szobában. És bár egész életében arra törekedett, hogy megértse Jézust, — iránta való mérhetetlen szeretetétől indítatva — ezen a napon mégis végtelenül megnövekedett a megértése, annak az isteni megvilágításnak a fényében, melyet Jézus az Ő szent Lelke útján árasztott értelmébe.

Mária lehúnyt szemmel, mélységesszerűséggel, teljesen gyászköpenyébe burkolózva, a szeretet elragadtatásával fogadta az ég ajándékát; két kezét keresztbe fektette

mellén, mintegy emlékeztetőül imá-
dott Fiára, aki a kereszt árán sze-
rezte meg neki ezt a nagy kincset.

Szűz Mária halála.

Mennyekbe vitetett Mária.
Nagyboldogasszony napi
szentmiséből.

Végül elérkezett a nap, melyen az
egek felkészültek Királynőjük fogá-
dására; de ez a nap ugyanaz volt,
mely egyuttal legszebb virágától
fosztotta meg a földet.

Isten Anyja, annyi megpróbáltatás
hősnője, a szeretet vértanuja álmra
hajtotta fejét; álmra, melyből egyet-
len szerelmének karjában ébred fel
mindörökre.

Az Úr tanítványai a Szentlélek
sugallatára eljöttek, hogy ott legye-
nek a legdrágább Anya mellett el-
költözése pillanatában; eljöttek, hogy
lássák, mint csukódik áldott szeme
földöntúli álmra.

Az erős férfiak homlokán a szo-

morúság árnyéka suhan át; íme, Szűz Mária is itthagya őket. Isten családjából most már senkisémmarad közöttük.

Milyen nehéz lesz az útjuk ezután, a Szent Szűz mosolya nélkül, mely az ég tükröződését jelentette számukra! Eltűnik a köztük hagyott drága örökség, nem lesz többé kincsük, amit féltve őrizzenek. Az emberlelkek halászhálói immár teljesen magukra maradnak. Szétfoszlik az az isteni légkör, amelyben addig élték, míg Isten Anyja közöttük volt. Most már csak a rideg valóság marad meg: egy megtérítendő, romlott világ. Igaz, Isten mindig közelükben marad; közel, de mégis olyan távol! . . .

Szűz Mária eközben szelíden elszenderült. És ez az elpihenés Istennek külön csodája volt. Szűz Mária arcát a gyöngy áttetsző sápadtsága vontába. Felvirradt előtte az örök élet és ő ugyanolyan szelíd kedvességgel ébredt erre a virradatra,

mint ahogy szép nyári napon a hajnal fénye terül szét az égboltozaton. Halálküzdelemnek semmi nyoma: egyetlen verejtékcsepp sem gyönyözik tiszta homlokán; két keze keresztbetéve pihen a mellén, mintha könnyörületet esdene az emberekre, az ő fiaira, most és mindenkor, az idők végezetéig.

A Szent Szűz nincs már a földön. A végtelen térségeken keresztül hallja már a parancsoló és mégis olyan édes isteni szózatot: „Siess galambom, barátnőm, szépem és jöjj!” És ennek a hívásnak ereje és édessége az elragadtatás gyönyörűségével szakítja ki Szűz Mária lelkét testéből.

A halál nem győzedelmeskedett fölötte gyötrelmeivel; inkább Mária győzedelmeskedett a halálon, mely tiszteletteljesen térdet hajtott előtte, nem merve durva kézzel érinteni ezt a halhatatlan testet.

Helyette az angyalok ragadják szelíd erőszakkal magukhoz Máriát,

hogy felvigyék drága terhüket meny-
nyei birodalmukba s hogy mind-
örökre megfosszák a földet ennek
a fájdalomtól és szeretettől sápadt
édes arcnak a látásától. Az angya-
lok száma nagy, egész sereg, Mária
teste pedig oly könnyű: Milyen
gyorsasággal emelik ezt a drága tes-
tet, mely olyan kevés helyet foglalt
el a földön, Isten káprázatos fényes-
ségében tündöklő szárnyaikra!

A Királynő bevonul birodalmába.
És kicsiny emberi lábának belépé-
sével immár teljesen befejeződik a
megváltás műve: Isten kibékülése
az emberrel; a föld összekapcsoló-
dása az éggel.

Az apostolok hiába keresték, nem
találták többé sírjában a drága jó
Anyát. Megértették a történeteket,
mélyen megalázkodtak és könyö-
rögve kérték a Szent Szüzet, vegye
őket pártfogásába földi számkiveté-
sük idején; azután pedig elszéled-
tek a világban az Egyház megerő-
sítésére.

Az Istenanya egyénisége.

Az Úr szolgáló leánya.

Nem zárhatom le a Szent Szüwről szóló e rövid lapokat anélkül, hogy ne foglalkoznék egy olyan ellenvetéssel, mely akárhányszor még hívők ajkáról is elhangzik. — Mi az érdeme Isten Anyjának abban, — mondják — hogy szent és tökéletes volt, mikor áteredő bűn nélkül született? — Majdnem arra a következtetésre jutnak, hogy a szenteknek, akiknek annyi szenvedélyükkel kellett megküzdenniök, több volt az érdemük, mint a Szent Szüwrnek. És hozzáteszik: Szűz Mária a tökéletesség magasztos képe, de nincs egyénisége. Nehéz megérteni őt és ezért követni sem lehet.

Ez a fölfogás azonban teljesen téves. A Szüzanya magasan fölöttünk áll ugyan, de lényegében véve egyáltalán nem különbözik tőlünk, s így követhető is. Ő a legegyszerűbb,

a legalázatosabb és a legőszintébben emberi mindnyájunk között, azért kapta meg a kegyelem teljességét.

Azt sem állíthatjuk, hogy nincs egyénisége. Bármit mond vagy tesz is, abban mindig megnyilvánul egyéni akarata, gondolkodásának és élet-szemléletének egyéni iránya; szavai mindig az ő szavai, az ő kifejezései, az ő sajátos megnyilvánulásai.

A szeplőtelen fogantatás távol tart tőle minden érzéki kívánságot, mely hasonlóvá teszi őt Évához, aki szintén áteredő bűn nélkül került ki Isten kezéből. De akkor hogy lehet az, hogy Éva vétkezett, Mária pedig nem?

Mikor Gábor arkangyal tudomására hozza, hogy Isten anyja lesz, Szűz Mária nem gondolja: — Most hasonlóvá válok Istenhez! — Sőt, miután az angyal megnyugtatta őt szüzessége felől (tehát arról, hogy érintetlenül fönntarthatja fogadalmát, melyet saját legbensőbb, leg-egyénibb vágyának engedve tett)

Mária ezt mondja: — *Ime az Úr szolgáló leánya.*

Szolgáló leány! . . . Váratlan, sohasem hallott szavak, melyek egyenesen Mária lelkéből fakadtak. Szolgáló leány! Isten tehát az marad előtte, aki eddig volt, a Mindenható, az Úr és ő továbbra is Mária marad. Az angyali üdvözlés után épúgy, mint annakelőtte: Mária.

A szeplőtelen fogantatás nem lett volna elég arra, hogy a Szűzet ilyen *tökéletes* beleegyezésre bírja, mint ahogy Évát sem tartotta meg az át-eredő bűn hiánya az engedelmes-ségben. Máriának tehát ez saját érdeme volt, mégpedig milyen nagy érdeme!

Beleegyezésének tökéletessége; ime ez Szűz Mária legnagyobb érdeme. És minden más cselekedetének azért olyan óriási az értéke, mert ebből a tökéletes szeretetből származik.

Akarata tántoríthatatlan és tiszta. Később, emelkedésének bizonyos pontján nem érezhetett volna-e fá-

radságot, lankadást és nem mondhatta volna-e: — Nem bírok ilyen magasra szállni; fáradt vagyok? — Hogyne mondhatta volna! Hiszen a szeplőtelen fogantatás nem befolyásolta akaratát, sem pedig tökéletes növénytáival járó gyöngeségét, törékenységét.

De Szűz Mária nem fáradt el. Miután kezét az eke szarvára tette, nem nézett többé vissza. Nagylelkű és erős akarata egybekapcsolódva Isten iránti határtalan szeretetével, megállás és pihenés nélkül vitte őt fölfelé a nehéz úton; egyre messzebbre, magasabbra szállt, kérde-melve, hogy boldognak nevezhessék majd őt minden nemzedékek. Teremtőjének és Fiának vigasztalására, de az emberekére is, akiktől valóban megérdemli, hogy nagyon szeressék őt.

A megkoronázott Szűz.

Örülj, mennynek Királynéja, Alleluja. (A Bold. Szűz zsolozsmájából.)

A mennyország végtelenbe zengő harmóniája elcsendesedik. Az angyalok leteszik hárfájukat és lantjukat: mert megjelent a legszentebb Szűz, hogy Királynővé koronáztassék.

Reá sugárzik az Atya hatalma, a Fiú mosolya s a Szentlélek teljesen beburkolja vakító sugárzásával.

A legalázatosabb teremtmény pedig leborul, hogy imádjá a lényegében egy és személyében három Istent; azt az Istent, aki mindig mindene volt és akit most végre az örök Szeretet elragadtatásában szemlélhet, a mennyei seregek szent csöndje közepette.

De a Fiú fölemeli és dicsőségének trónjára vezeti, mely neki készített az idők kezdetétől fogva, amikor még *„a föld pusztá volt és üres és sötétség lebegett a mélység*

felett“, majd a fejére teszi a mennyei fény legtisztább sugaraiból készített koronát, azt a koronát, mely méltó Isten és az emberek Anyjához és a választottak Királyőjéhez.

És íme, most megszakad a szent csönd, az angyalok hárfáinak és lantjainak zengése belevegyül a keruboknak, szeráfoknak, trónálló és uralkodó égieknek, valamint az üdvözültek megszámlálhatatlan seregének karába s mindannyian együtt Szűz Mária dicsőítésébe kezdenek:

Íme beteljesedett az üdvösség és a hatalom és a mi Istenünk országa és az ő Krisztusának hatalma.

A Szent Szűz trónját szivárványos fény ragyogása veszi körül; az üdvözült lelkek valami megmagyarázhatatlan erő indítására mindannyian feléje fordulnak és arcának sugárzó szépségét szemlélve zengik: *Királynénk, jöjj ó Úrnőnk a te virágos kertedbe.*

Az isteni Bölcsesség sugallatára Mária ajka is megnyílik és így vá-

laszol: *„Nálam vagyon az út és az igazság minden kegyelme, nálam az élet és az erény minden reménye. Jertek hozzám mind, kik megkívánatok engem és teljetekek el gyümölcseimmel.“* (Sirák 24, 25—26.)

Így felelt a Királyné alattvalói végtelen seregének, miközben az isteni fény visszaverődése mindig új ragyogással vonta be arcát, mely az ég minden szépségét egyesítette magában.

Ó, asszony akinek a világegyetem összhangja szolgál keretül, ó teremtmény, akiben Isten tetszését találja, nem vagy-e te mégis Szűz Mária? Nem te vagy-e a visszavonultan élő názáreti fiatal leány, József szerény jegyese; nem te vagy-e az alázatos szűz és a szenvedő asszony, aki fátyolába burkoltan sír a Golgotán, a kereszt alatt? Miről ismerhetünk reád ó Mária, ebben a reád sugárzó csodálatos fényességben?

És ismét megnyílik a Szűz ajka és így felel: Nem szálltak-e és nem

szállnak-e mindig angyalok a földről az égbe? És nem beszélnek-e nektek földi számkivetésben élőknek, a szívemben irántatok égő szeretetről? Bízatok bennem és tőlem várjátok mindent.

TARTALOM

Szűz Mária kiválasztottsága.	5
A szeplőtelen fogantatás	8
Szűz Mária születése.	11
Szűz Mária neve.	14
Szűz Mária bemutatása a templomban.	17
A szüzesség fogadalma.	20
Az eljegyzés.	22
Az élettárs.	25
Isten Anyja.	28
Sietve tett látogatás a hegyekben.	31
Isten Fia.	34
Szűz Mária és a Kisdéd.	37
Szűz Mária és a Fia.	40
Szűz Mária hallgatása.	43
Szűz Mária özvegysége.	46
A Fiú és az Anya kölcsönös szeretete.	50

Ó, hűséges lelkek jöjjetek!	53
Imádkozott-e Szűz Mária Jézushoz?	57
A mi Anyánk szíve.	60
Szűz Mária mindenki másnál előbb tudott az áldozatról, melyre Jé- zus szánta magát.	63
Az Anya áldozatának tökéletessége a Fiú legnagyobb vigasztalása volt.	66
Fönséges búcsú.	69
Mária szívével követi Jézust a Get- semani kertbe.	72
Szent János Szűz Mária mellett. .	75
A kereszt hösnője.	78
A feltámadt Jézus megjelenik Any- jának.	82
Szűz Mária Szent János kezéből fogadja Jézust.	85
Szűz Mária elnyeri a Szentlelket.	89
Szűz Mária halála.	93
Az Istenanya egyénisége.	97
A megkoronázott Szűz.	101

Lelkiélet kis könyvei.

Avancinus M.

8. **A gyermek Jézus**

Elmélkedések Advent első vasárnapjától
hetvenedvasárnapig.

Ára 1 pengő.

Avancinus M.

9. **A szenvedő Jézus**

Elmélkedések hetvenedvasárnaptól húsvétig.

Ára 1 pengő.

Avancinus M.

10. **A megdicsőült Jézus**

Elmélkedések húsvétól pünkösd után 4.
vasárnapig.

Ára 1 P.

14. Paul de Jaegher S. J.

Bizalom Szűz Móriában

Ára 80 fillér.

15. **Szűz Mária és a Szíve**

Ára 60 fillér.

